

ESPOON VANHUSNEUVOSTO - ESBO ÄLDRE RÅD
Vanhusneuvoston 8/2017-2019 kokous 4/2017

Pöytäkirja

Aika: 30.11.2017.2017 klo 12.30-15.30 (HUOM! tila on varattu ltk:n kokouksen valmisteluihin klo 15.30 alkaen)

Paikka: Virastopiha 2 B, 1.krs, lautakunnan kokousshuone

Kutsutut:

Puheenjohtaja

Olli Männikkö

Jäsenet

Helena Allahwerdi

~~Gustav Båsk~~

Antero Krekola

Marja-Liisa Lahtinen

Matti Passinen

Katri Rannisto

Hannu Viitanen

~~Anu Helle~~

~~Lasse Hoffman~~

Riitta Lahikainen

Pentti Walkama

Asiantuntijajäsenet

~~Barbro Högström~~

Sirpa Immonen

~~Päivi Sutinen~~

Sirkku Wallin

Kh:n edustaja

Maria Guzenina

Sihteeri

Tuula Ekholm

Muut osallistajat:

Carl Slätis (asiat 1-5)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 12.31.

2. Kokouksen osanottajat, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin osallistajat sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

3. Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin työjärjestys.

4. Pöytäkirjantarkastajan valinta

Valittiin yksi pöytäkirjantarkastajaksi puheenjohtajan lisäksi Marja-Liisa Lahtinen.

5. Matinkylän elä ja asu -seniorikeskushankkeen eteneminen (12.45)/ projektijohtaja Carl Slätis

Päätös: Vanhusneuvosto merkitsi Matinkylän elä ja asu -seniorikeskushankkeen etenemisen tiedoksi ja toteaa, että se esittää kannanottonsa ko. hankkeesta. Sirkku Wallin ja Sirpa Immonen valmistelevat luonnosta vanhusneuvoston kannanotoksi.

6. Soukan palvelutalon muutos elä ja asu -seniorikeskukseksi (13.15)/ Sirpa Immonen

Espoossa päätettiin vuonna 2008, että ikääntyneiden erityisasumisessa siirrytään yksiportaiseen malliin aiemmasta ns. hoivanporrastuksesta, jossa iäkäs asukas saattoi joutua muuttamaan raskaampaan hoivaan sitä mukaa kuin avuntarve kasvoi. Kaupungin tuottamassa toiminnassa muutos on tarkoittanut siirtymistä elä ja asu -seniorikeskusmalliin ja ostopalveluhoivakodeissa asukkaiden loppuun asti asumisen periaatetta. kaupungin palvelutalot ovat olleet osa hoivanporrastusta. Leppävaaran elä ja asu -seniorikeskuksen käynnistyessä keväällä 2017 lakkautettiin Espoon keskuksen ja Viherlaakson palvelutalot, ja suuri osa asukkaista muutti Leppävaaran elä ja asu -seniorikeskukseen. Kaupungin palvelutaloista toimintaan jäi vain Soukan palvelutalo, jossa on 22 asuntoa. Soukan palvelutalon toiminta muuttuu elä ja asu -malliseksi vuoden 2018 alusta. Käytännössä tämä tarkoittaa mm., että asukkaiden palveluista vastaa alueellinen kotihoito, ja asukkailla on mahdollisuus osallistua päivätoimintaan.

Päätös: Vanhusneuvosto merkitsi Soukan palvelutalon muutoksen elä ja asu - seniorikeskukseksi tiedoksi.

7. Vanhusneuvoston asiantuntijajäsenten osallistuminen muihin tilaisuuksiin kuin vanhusneuvoston kokouksiin/ Tuula Ekholm (13.30)

Vanhusneuvoston kokoonpanoa muutettiin tänä vuonna siten, että neuvostossa on poliittisten luottamushenkilöiden ja vanhusjärjestöjen edustajien lisäksi 4 toimialoja/konsernia edustavaa asiantuntijajäsentä (virkamiehiä), joiden tehtäviä ei ole kovin tarkasti määritelty toimintasäännössä. Toimintasäännössä mainitaan: ”kaupungin viranhaltijoista neljä (4) asiantuntijajäsentä ja heille varajäsenet. Viranhaltijat edustavat sivistystoimea, sosiaali- ja terveystoimea, teknistä ja ympäristötoimea ja konserniesikuntaa”.

Esitetään tarkennusta, että virkamiesjäsenet osallistuvat etenkin varsinaisiin kokouksiin. Sen lisäksi he voivat osallistua vanhusneuvoston muihin tilaisuuksiin mahdollisuuksiensa mukaan.

Päätös: Vanhusneuvosto päätti esityksen mukaan. Vanhusneuvosto kuitenkin toivoo, että virkamiesjäsenet osallistuvat kokousten lisäksi myös muihin vanhusneuvoston tilaisuuksiin.

8. Vanhusneuvoston kevään 2018 kokousajankohdat/ Tuula Ekholm (13.45)

Vanhusneuvoston kevään 2018 kokousajankohdat ovat kaikki keskiviikkoisin klo 12.30-15.30:

24.1.2018

28.2.2018

21.3.2018

25.4.2018

Vanhusneuvoston järjestötapaaminen 16.5.2018

Päätös: Vanhusneuvosto merkitsi kevään 2018 kokousajankohdat tiedoksi.

9. Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017-2019/ Tuula Ekholm (13.50) ([linkki](#))

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen Kuntaliitto ovat antaneet aiemmin iäkkäiden ihmisten palvelujen kehittämistä koskevan laatusuosituksen vuosina 2001, 2008 ja 2013. Vuonna 2017 laatusuositus uudistui huomioon ottamaan ohjaus- ja toimintaympäristössä meneillään olevat muutokset sekä hallitusohjelman ja julkisen talouden suunnitelman tavoitteet. Laatusuosituksen tarkoituksena on edeltäjiensä

tapaan tukea vanhuspalvelulain toimeenpanoa. Suositus on tarkoitettu ensisijaisesti iäkkäiden palvelujen kehittämisen ja arvioinnin tueksi kuntien, sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden ja maakuntien päättäjille ja johdolle.

Laatusuosituksen tavoitteena on turvata mahdollisimman terve ja toimintakykyinen ikääntyminen koko ikääntyneelle väestölle sekä laadukkaat ja vaikuttavat palvelut niitä tarvitseville iäkkäille henkilöille. Näin ollen – vanhuspalvelulain tapaan – osa suosituksista kohdistuu nimenomaisesti väestö- ja osa yksilötasolle. Laatusuosituksen keskeiset sisällöt ovat: 1. Turvataan yhdessä mahdollisimman toimintakykyistä ikääntymistä 2. Asiakas- ja palveluohjaus keskiöön 3. Laadulla on tekijänsä 4. Ikäystävällinen palvelujen rakenne 5. Teknologiasta kaikki irti.

Päätös: Vanhusneuvosto merkitsi laatusuosituksen tiedoksi.

10. Suunnitelma Espoon ikääntyneen väestön hyvinvoinnin turvaamiseksi, 1 linjauksen toteutumisen arviointi/ Tuula Ekholm (14.20) (liite kutsun mukana)

Suunnitelman toteutumista seuraa vuonna 2017 perustettu poikkihallinnollinen ikääntyneiden hyvinvointityön ohjausryhmä, jossa ovat vanhusneuvoston edustajina puheenjohtaja Olli Männikkö ja varapuheenjohtaja Marja-Liisa lahtinen sekä lisäksi toimialojen edustus. Suunnitelman seurantaraportti käsitellään vanhusneuvostossa vuosittain. Uusia toimenpideaiheita tai toimenpiteitä esitetään vanhusneuvostolle.

Vanhusneuvosto päätti syksyllä 2017 toimintasuunnitelmakeskustelun yhteydessä, että kussakin kokouksessa käsitellään yhden suunnitelman linjauksen toteutumista.

Seuranta varten poikkihallinnollinen ikääntyneiden hyvinvointityön ohjausryhmä on oman työnsä tueksi laatinut lomakkeen, jolla toimenpiteiden toteutumista seurataan.

Ohjausryhmä on todennut, että toimenpiteitä on toteutettu tai toteutuksessa runsaasti.

Tässä kokouksessa käsitellään ohjausryhmän lomakkeen (liitteenä) avulla ensimmäisen linjauksen toteutumista.

1. Linjaus: Hyvinvointia edistävä toiminta on tavoitteellista ja siihen on helppo osallistua

Linjauksen tavoitteet ovat: Kaupunki ja yhteistyötahot järjestävät eri puolilla Espoota tutkittuun tietoon tai hyviin kokemuksiin perustuvia monipuolisia, hyvinvointia edistäviä matalan kynnyksen toimintoja ikääntyneille. Näitä ovat mm. järjestöjen toiminta, 68+ liikuntakortti,

työväenopiston kurssit, kulttuuritilaisuudet, osallistavat ryhmätoiminnot, kauppakeskuskävelyt ja palvelukeskusten toiminta sekä mahdollisuus toimia vapaaehtoistoiminnassa. Terveyttä edistävää sekä ennaltaehkäisevää toimintaa ja palveluja on saatavilla väestö- ja yksilötasolla kaupungin eri alueilla yhdenvertaisesti. Näitä ovat esimerkiksi rokotukset ja hyvä kroonisten sairauksien hoito ja seuranta.

Toimenpideaiheet lähivuosille (pääasiallinen vastuutaho suluissa):

- ❖ Hyvinvointia edistävän toiminnan kehittäminen ja lisääminen (poikkihallinnollinen työryhmä* ja toimialat):
 - ikääntyneiden omaehtoisen toiminnan tukeminen
 - eri ikä- ja intressiryhmien yhteistoimintaa
 - kroonisia sairauksia sairastaville lisää ryhmiä ja preventiivistä ryhmätoimintaa
 - päihteiden käyttöön ja tupakointiin vaikuttaminen
 - riskiryhmien hyvinvointitapaamiset ja kohdennetut terveystarkastukset
 - ikääntyneen väestön ravitsemustietouden ja hyvän ravitsemuksen edistäminen
 - palvelukeskustoiminnan sisällön ja verkoston kehittäminen
 - ikääntyneiden liikunnan tukeminen ja edistäminen
- ❖ Etsivä vanhustyö löytää (SOTET)
- ❖ Ikääntyneiden neuvonnan ja ohjauksen vahvistaminen, tietoa on saatavilla helposti (SOTET)
- ❖ Poikkihallinnollinen ELO-työryhmä* uudistetaan ja virallistetaan.

Lyhenteet ovat: sivistystoimi (SITO), sosiaali- ja terveystoimi /SOTET) ja tekninen ja ympäristötoimi (TYT)

Päätös: Vanhusneuvosto kävi esityksen perusteella keskustelun 1. linjauksen toteutumisesta. Suosituksinaan vanhusneuvosto antaa ikääntyneiden hyvinvointityön ohjausryhmälle eri toimintojen seurannan mittareiden kehittämisen sekä ratkaisujen hakemisen digisyrjäytymisen ehkäisemiseksi. Vanhusneuvosto toivoo kevään kokouksiinsa kirjastopalvelujen johtajaa Jaana Tyrniä ja kulttuuripäällikkö Tiina Kasvia sekä Espoo Cateringin toimitusjohtajaa Kristina Inkiläistä. Espoo Cateringiltä toivotaan selvitystä ruokailijamäärien kehityksestä vuonna 2017, erityisesti palvelukeskuksissa

11.Pitkäaikaishoidon kannustinmallin palkintoraatiin 7.2.2017 kaksi edustajaa vanhusneuvostosta. Liite/ Tuula Ekholm

Pitkäaikaishoidon kannustinmallin palkintoraatiin 7.2.2017 pyydetään kaksi edustajaa

vanhusneuvostosta. Tilaisuuteen tulee myöskin edustajia muiden kuntien vanhusneuvostoista

Päätös: Nimettiin vanhusneuvoston edustajiksi Marja-Liisa Lahtinen ja Matti Passinen. Varalle nimettiin Gustav Båsk.

12. Toimialojen ja konserniesikunnan ajankohtaiset asiat ikääntyneen väestön näkökulmasta (14.10, a noin 10 min keskusteluineen)

1. Konserniesikunta/ Päivi Sutinen

Konserniesikunnan edustajaa ei ollut paikalla.

2. Sosiaali- ja terveystoimi/ Sirpa Immonen

Sirpa Immonen kertoi yli 65-vuotiaiden sosiaalityön ja veteraanipalvelujen keskittämisestä seniorineuvonta ja palveluohjaus Nestoriin vuoden 2018 alusta. Hän totesi myös, että kotihoidon kehittämissuunnitelman yhtenä osana kehitetään palvelukeskus- ja päivätoimintaa.

3. Sivistystoimi/ Barbro Högström

Sivistystoimen edustajaa ei ollut paikalla.

4. Tekninen ja ympäristötoimi/ Sirkku Wallin

Sirkku Wallin totesi, että metro kulkee ja jatkometron suunnittelu on aloitettu. Tämä kokonaisuus tulee vanhusneuvostolle esittelyyn. Tapiolan palvelukeskuksen opasteita on käyty läpi. Rantaraitin [kunnostustöiden tilanne](#) ja Rantaraitin [valaistus](#), Rantaraittia koskeva [strategia](#). Nopeimmin tietoa Rantaraitin tilanteesta ja tapahtumista saa raitin omilta [facebook -sivuilta](#).

13. Muut asiat (15.20)

13.1 Aiheita kevään kokouksiin

Vanhusneuvoston kevään kokoussuunnitelmiin lisättiin kohdassa 10 käsiteltyjen esittelyjen lisäksi ostopalveluhoivakotien valvonnan esittely ja valvontaraportin käsittely sekä Seniorineuvonta ja palveluohjaus Nestorin ennakoivien palvelujen esittely.

13.2. Vanhusneuvosto-opas

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry on julkaissut kannanoton luonnokseen maakuntien vanhusneuvostoista (liite).

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

14. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.35.

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Tuula Ekholm
sihteeri

Marja-Liisa Lahtinen
pöytäkirjan tarkastaja